



Københavns Universitet

Revisionsprotokollat af 31.oktober 2022

Revisionsplan og resultat af udførte revisionshandlinger i årets løb








Indholdsfortegnelse



Indholdsfortegnelse

1. Opsummering af revisionsplan og konklusioner fra den udførte revision
 2. Konklusion på den udførte revision i årets løb
 3. Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring)
 4. Risikovurdering og fokusområder
 5. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater
 6. Redegørelse for den udførte revision
 - 6.1 Løn og gager
 7. Andre forhold
- Bilag 1 - Plan for forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision
- Bilag 2 - Samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte
- Bilag 3 - Revisionens formål og omfang m.m.
8. Underskriftsside

Symbolforklaring

-  Risiko, der har væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten og kræver ledelsens bevågenhed
-  Ingen væsentlige kommentarer, men med anbefalinger eller observationer, der har ledelsens bevågenhed, for at imødegå risici eller områder/oplysninger, som bør have bestyrelsens opmærksomhed
-  Ingen væsentlige eller kritiske kommentarer
-  Juridisk-kritisk revision (SOR 6)
-  Forvaltningsrevision (SOR 7)

Risiko

I protokollatet fremgår en række risici, som beskriver de særlige risici, som vi har fokuseret vores revision mod, og som vi har afdækket med revisionshandling. Risiko er ikke udtryk for fejl eller mangler, men alene den risiko, revisionen er målrettet mod at afdække.

Læsevejledning

Punkt 1 og 2 i indholdsfortegnelsen, skal læses som en opsummering af planlægningen og en overordnet konklusion. For at få et hurtigt helhedsbillede af den udførte revision er det muligt at læse de grå bokse på de enkelte sider, som udgør et executive summary på de enkelte sider.

1. Opsummering af revisionsplan

De overordnede områder, der har haft fokus i vores tilrettelæggelse af revisionen

Kvalitet i revisionen er vores førsteprioritet. Vi planlægger og udfører vores revision for at sikre, at vi har fokus på de væsentlige og risikofyldte forretningsområder samt administrative funktioner, der har betydning for årsregnskabet.

For så vidt angår revisorlovens bestemmelser om revisionens formål, omfang og ansvar, har vi gengivet disse for indeværende år og henviser til betingelser om revisionens formål, omfang og udførelse samt ansvarsfordeling gengivet i bilag 3, som er opdateret med enkelte præciseringer

I den finansielle revision af årsregnskabet har vi vurderet væsentlighedsniveauet til 200 mio.kr. (2021: 140 mio.kr.). Væsentlighedsniveauet er hævet som følge af, at vi i en længere periode ikke har konstateret fejl under revisionen. Vi vil rapportere alle identificerede fejl, der enkeltvis eller sammenlagt overstiger 10 mio.kr. i vores revisionsprotokollat.

Revisionsomfanget for 2022 er fastsat ud fra budgetterede omkostninger. Vi anser dette for passende baseret på KU's interne kontrolmiljø og kontroller.

Væsentlighedsniveauet er fastsat for at kunne prioritere revisionsindsatsen mod områder, hvor der er risiko for væsentlige fejl.

Hovedelementerne i revisionsplanen for Københavns Universitet (KU) for 2022 omfatter blandt andet:

Revision af det interne kontrolmiljø

Vi gennemgår KU's overordnede interne kontrolmiljø samt tester kontroller i udvalgte transaktionskæder.

Vi vurderer i forbindelse med revisionen af kontrolmiljøet om dette fortsat er på et højt niveau i lighed med sidste år.

Revision af godkendelsesprocedure

Godkendelsesprocedure og sikring af funktionsadskillelse er et centralt element i revisionsplanen, da funktionsadskillelse forebygger fejl og imødegår risikoen for besvigelser og fejl disponeringer.

Revision af IT-systemer

KU's administrative IT-systemer og generelle IT-kontroller er et centralt element i KU's finansielle rapportering og er derfor også centrale i vores revision. Vi involverer IT-specialister ifm. vores revision af disse systemer og kontroller. Vores IT-revision forventes udført inden 31.12.

Revision i henhold til Standarderne for Offentlig Revision (SOR)

Som led i vores revision planlægger og udfører vi juridisk-kritisk revision i henhold til SOR 6 og forvaltningsrevision i henhold til SOR 7. Rotationen for indeværende år er som følgende:

Juridisk-kritisk revision – plantemaer:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Indtægtsdækket virksomhed
- Gennemførelse af indkøb
- Gennemførelse af salg (IDV)

Forvaltningsrevision - plantemaer

- Aktivitets- og ressourcestyring, herunder økonomistyring, projektadministration og styring af eksternt finansierede projekter
- Mål- og resultatstyring

Rotationsplan for fremgår af bilag 1.

Særlige fokusområder i 2022

- Eksternt finansierede projekter har særlig fokus, da området er et væsentligt og komplekst område hos KU.
- Regnskabsmæssige konsekvenser af byggesager
- Lønområdet er i fokus indeværende år, da vi af KU er blevet oplyst om vedvarende udfordringer med implementeringen af nyt HR-system, KUPA. Den finansielle risiko kan ifølge Fælles-HR formodentlig afgrænses til fraværsregistreringer og ferie-registreringer. Vi afventer et sagsnotat fra HR-ledelsen, for at risiko og det finansielle omfang kan gøres op.
- Den særlig revisionsinstruks, som pålægger os at foretage særskilt revision af KU's implementering af fælles konterings- og fordelingsvejledning, herunder plan for udarbejdelse af forretningsgange og kontroller på området, vil fortsat i 2022 være et fokusområde. KU modtog sidste år en delvis dispensation fra UFS ift. implementeringen af instruksen. I forbindelse med revisionen har vi fået oplyst at KU forventer at implementere instruksens krav fuldt ud for 2022.

2.0 Konklusion på centrale områder af den udførte revision i årets løb

1. Konklusion

Samlet set er det vores vurdering, at KU's bogholderi og økonomistyring muliggør en pålidelig regnskabsaflæggelse. Endvidere har vi fået bekræftet, at vi kan basere vores revision på KU's forretningsgange og interne kontroller.

Den hidtil udførte revision har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger, og vi forventer at bogføringen kan danne baggrund for revisionen af årsregnskabet.

Vi konkluderer endeligt på den udførte revision, når vi afgiver vores revisionspåtegning på årsregnskabet.

Vi har til højre anført de væsentligste overvejelser og observationer fra vores revision.

2. Økonomistyring

Vi vurderer samlet set, at KU's økonomistyring i den gennemgåede periode af 2022 er sket på passende niveau. KU har inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformationen er styringsrelevant og baseret på validt datagrundlag.

Grundlaget for KU's økonomistyring er budgettet for 2022, der viser et underskud på 288,5 mio. kr. KU har gennem 2022 fulgt udviklingen i aktiviteterne og har

2. Økonomistyring fortsat

justeret resultatforventningerne løbende, og der er fra fakulteter, bygningsområdet og fællesadministrationen indmeldt korrektioner der medfører forventet underskud efter Ø1 på 170,8 mio. kr. Det mindre underskud skyldes en række forskydninger i forbruget, hvor den største enkeltstående forskydning, er færre omkostninger på 142,3 mio.kr., er relateret til udskudt ibrugtagningen af Niels Bohr bygningen.

I tillæg til de indmeldte korrektioner er der ved økonomiopfølgning Ø1 foretaget en ledelsesmæssig korrektion på 320,8 mio. kr., således at forventningen til 2022 er et overskud på 150 mio.kr. I forbindelse med Ø2 er resultat forventningerne justeret til et forventet underskud på 75 mio.kr. Heri er indeholdt et forventet tab på 200 mio.kr. fra investeret overskudslikviditet.

Ledelsen vurderer at en række af de forhold der var tilstede ved analysen af KU's resultat og opsparingsudvikling fortsat er tilstede og at der i budgetterings- og opfølgingsfasen er behov for at der decentralt er en mere kritisk stillingtagen. Herunder at risici forbundet med budget og prognoser afspejles i budgetter og prognoser, og dermed nedbringer budgetafvigelse.

Vi er enige i KU's øgede fokus på den decentrale kritiske stillingtagen til budget og forventninger for at nedbringe budgetafvigelse. Herunder er vi enige i at KU derigennem bedre kan sikre at de planlagte aktiviteter gennemføres, som budgetteret eller giver anledning til revurdering af forventningerne.

3. Øvrige væsentlige områder og emner

Løn og gager

Revisionen af lønninger på institutionen foretages med udgangspunkt i de gældende bekendtgørelser, Standarder for Offentlig Revision og Institutions-specifikke forhold herunder risikovurdering.

Lønområdet har givet anledning til en enkelt bemærkning i forbindelse med gennemgang af engangsvederlag. En af vores stikprøver viser, at resultatlønnen er udbetalt som engangsvederlag, og vi anbefaler KU at styrke kvalitetskontrollen herfor.

Endvidere er vi i forbindelse med vores revision blevet oplyst, at der stadig er udfordringer med implementering af nyt HR-system (KUPA), som relaterer sig til implementering af systemet, herunder datamigreringen fra tidligere system. Vi er blevet oplyst, at der er ved at blive foretaget særlige initiativer for at løse udfordringerne. Den finansielle risiko kan ifølge Fælles-HR formodentlig afgrænses til fraværsregistreringer og ferieregistreringer. KU har fremsendt et sagsnotat for at kvantificere den finansielle risiko relateret til aflæggelse af årsrapporten. Sagsnotatet beskriver KU's vurdering af risiciene, herunder fremgår det at er risiko for fejlregistreringer af blandt andet feriedage. KU vil opdatere risikovurderingen inden regnskabsaflæggelsen. Vi følger op i forbindelse med revisionen af årsregnskabet.

2.1 Konklusion på det interne kontrolmiljø

1. Vores vurdering af det interne kontrolmiljø

Vores revision i løbet af året har til formål at undersøge og vurdere, om KU's rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet hermed er at påse, om der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for aflæggelsen af årsregnskabet. Vores revision i løbet af året og kontroltest er baseret på vores forståelse og vurdering af det interne kontrolmiljø, gennemgang af regnskabsinstruks, foretagne interviews og gennemgang af udvalgte kontroller. Vi har bl.a. afholdt møde med koncernøkonomi inden for økonomistyring, hvor procedurer for udarbejdelse af økonomiopfølgning blev gennemgået. Vi har desuden indhentet regnskabsinstruks fra februar 2022 og sikret, at der ikke er væsentlige uoverensstemmelser.

Det er vores vurdering, at regnskabsinstruksen i hovedtræk efterlever de af Økonomistyrelsen fastsatte retningslinjer. Vi vurderer, at KU har et passende kontrolmiljø, der sikrer, at KU's rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt, dog med mulighed for forbedringer (se næste side).

2. Regnskabsinstruks

Det er vores vurdering, at regnskabsinstruksen i hovedtræk efterlever Økonomistyrelsens retningslinjer. I forbindelse med vores gennemgang af regnskabsinstruksen har vi drøftet med KU, at regnskabsinstruksen bør omfatte et afsnit om den løbende vedligeholdelse af det interne kontrolmiljø iht. vejledningen. Dette forventes inkluderet i forbindelse med den kommende opdatering af regnskabsinstruksen til foråret 2023. Vi anbefaler herudover, at KU fortsat har fokus på at de nye afsnit i regnskabsinstruksen implementeres og efterleves. Eksempelvis er det konstateret, at afsnit 3.1 *Det interne kontrolmiljø* omtaler generelle aktiviteter, som risikovurdering og proces omkring tilrettelæggelse af kontrolaktiviteter, der ikke fuldt ud gennemføres som beskrevet.

I KU's regnskabsinstruks er det beskrevet, at Fællesadministrationen (FA) udfører controlling som en særskilt proces. Processen omfatter i praksis bl.a. udarbejdelse af et controlling-notat, som blandt andet omfatter kontrol af kreditor-stamdata. Det er ved den løbende revision konstateret, at KU ikke har haft de nødvendige ressourcer til at udføre de handlinger, som er omfattet af controlling-notatet. Vi anbefaler KU at sikre, at overvågningen på controlling-området svarer til de opgaver der er beskrevet i regnskabsinstruksen, og at KU udarbejder en plan for at sikre fremtidige ressourcer og kompetencer til udførelse af controllingopgaverne. Koncern-Økonomi har informeret ledelsen om fravigelserne fra instruksen og de risici dette medfører i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

3. Overordnede interne kontroller

De statslige retningslinjer for god finansiel kontrol går i retning af øget dokumentation for de foretagne risikovurderinger. Vi har i forbindelse med den løbende revision konstateret, at KU ikke har et dokumenteret overblik over iboende risici og interne kontroller i de finansielle processer udarbejdet efter Økonomistyrelsens vejledning om finansiel kontrol. En kortlægning af risici og kontroller har flere fordele, herunder vil det give et overblik over områder, der enten har for mange eller for få kontroller tilknyttet. Kortlægningen af det vil sikre en bedre udnyttelse af ressourcer og sikre et mere effektivt ledelsestilsyn under hensyntagen til de forskellige forsvarslinjer. KU har taget vejledningen til efterretning og er ved at vurdere i hvilket omfang implementeringen af anbefalingerne fra Økonomistyrelsen kan indarbejdes.

KU har i samarbejde med BCG gennemført en analyse af den administrative organisering. Analysen er dokumenteret i en rapport dateret februar 2022. KU er ved at vurdere hvorledes anbefalingerne i analysen kan anvendes til at udvikle KU's administrative processer. Vi anbefaler at KU i dette arbejde inkluderer de anbefalinger der fremgår af Økonomistyrelsens vejledninger om intern kontrol.

KU har herudover inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformation er styringsrelevant og baseret på et validt datagrundlag og dermed medvirker til, at ledelsen på relevante niveauer kan træffe beslutninger i forbindelse med økonomistyringen.



3. Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring)

Økonomistyringen foretages på et passende niveau, med stor ledelsesmæssig opfølgning og fokus på at realisere de budgetterede resultater.

Risiko

Der er risiko for, at KU ikke overholder bevillingsregler som følge af en utilstrækkelig aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring).

Vurdering af økonomistyring

Vi har konstateret, at der generelt er passende kontroller vedrørende rapportering og opfølgning på økonomistyringen, herunder at såvel rektorat som bestyrelse har passende fokus på økonomistyringen.

Observationer

Vi har ikke konstateret væsentlige mangler i KU's tilrettelagte forretningsgange og interne kontroller. Revisionen har givet anledning til enkelte anbefalinger.

Konklusion

Vi har konstateret, at der er etableret tilstrækkelige forretningsgange og interne kontroller til at sikre, at ledelsen får relevante informationer, samt at ledelse og bestyrelse har passende fokus på at følge økonomistyringen, og at der er redegjort for de væsentlige afvigelser, der er mellem budget og forventet resultat. Vi er samtidig enige i KU's fokus og det igangværende projekt med henblik på optimering af økonomistyringsprocesser.

Formål

Formålet er at vurdere, om KU har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsen har tilstrækkelig og valid information til rettidigt at træffe velbegrundede beslutninger i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyringen.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for økonomistyring, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Gennemgangen har blandt andet omfattet en vurdering af, om:

- der udarbejdes bestyrelsesgodkendte budgetter
- der er faste procedurer for rapportering til ledelse og bestyrelse
- rapporteringen omfatter alle KU's aktiviteter
- det dokumenteres løbende i referater, at økonomirapporteringen er drøftet i bestyrelsen
- centrale kontroller i forbindelse med udarbejdelsen af den løbende økonomirapportering er implementeret og fungerer effektivt.

Vores vurdering af økonomistyringen

Grundlaget for KU's økonomistyring er budgettet for 2022, som blev vedtaget af bestyrelsen den 7. december 2021. Budgettet udarbejdes på grundlag af en decentraliseret budgetprocedure, hvor KU's fakulteter og institutter m.fl. involveres. Budgettet udarbejdes, således at det er anvendeligt ved rapportering for hele året, suppleret med økonomiopfølgninger for den resterende del af regnskabsåret. Den løbende opfølgning fokuserer på resultatopgørelse, pengestrømsopgørelse og balance samt udviklingen i eksternt finansierede projekter.

Budgettet for 2022 viste et forventet underskud på 276,5 mio. kr. (288,5 mio. kr. før finansielle poster), og ledelsens prognose ved økonomiopfølgning Ø1 viste et overskud på 150,0 mio.kr.

Afvigelserne i Ø1 i forhold til budget skyldes flere modsatrettede bevægelser, herunder en stigning i indtægtsprognosen på 25,6 mio.kr. som følge af bl.a. stigning i basistilskud. Lønoms-kostninger er steget med 79,9 grundet bl.a. stigning i tilskudsfinansieret virksomhed og en teknisk omlægning af barselsbidraget fra drift til løn.

Øvrig drift, bygningsomkostninger og afskrivninger er i alt faldet med 171,9 mio.kr., hvilket primært skyldes forsinket overtagelse og ibrugtagning af Niels Bohr Bygning med 142,3 mio.kr. De finansielle poster er nedjusteret med 12 mio.kr., dog er afkastet meget uforudsigeligt som følge af stigende inflation, invasionen af Ukraine mv.



3. Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring) fortsat

Observationer fra den udførte revision

Vores vurdering af økonomistyringen fortsat

Månedsopfølgningen for juli realiseres med et akkumuleret overskud på 86,3 mio.kr. før finansielle poster, mod et budgetteret underskud for året på 288,5 mio.kr. Der er indikationer for at budgetafvigelsen vil fortsætte i samme retning. Hvorfor der efter økonomiopfølgningen med fakulteterne blev foretaget en ledelsesmæssig korrektion på 320,8 mio.kr. i forbindelse med Ø1. Korrektionen er foretaget som følge af, at det realiserede resultat i de første 4 måneder viser et stort overskud, og at der ikke er indikationer på, at økonomien resten af året skulle udvikle sig anderledes.

Udviklingen i det budgetterede resultat viser, at budget-processen fortsat kræver fokus. KU's budgetproces er baseret på en bottom-up-proces på baggrund af indmeldinger fra de enkelte budgetansvarlige. KU arbejder med, at der decentralt sker en mere kritisk stillingtagen til og vurdering af den decentrale økonomi i form af, at der også på de lokale ledelsesniveauer anlægges et ledelsesmæssigt skøn og foretages en ledelsesmæssig korrektion.

Vores vurdering af økonomistyringen fortsat

Ledelsen vurderer i den forbindelse at en række af de forhold der var tilstede ved analysen af KU's resultat og opsparingsudvikling fortsat er tilstede og at der i budgetterings og opfølgingsfasen er behov for at der decentralt er en mere kritisk stillingtagen. Herunder at risici forbundet med budget og prognoser afspejles i budgetter og prognoser, og dermed nedbringer budgetafvigelse.

Arbejdet omfatter fortsat en grundig drøftelse med fakulteterne om problemstillingerne med henblik på at forbedre processer i forbindelse med fremtidig budgettering.

KU's arbejde med at styrke økonomistyringen til nyt niveau, og har i samarbejde med BCG gennemført en analyse af KU's administrative organisering. Analysen vil også kunne inddrages som led i arbejdet med at forenkle styringen og dermed medvirke til at nedbringe budgetafvigelse.

KU har oplyst at der i 2023 foretages yderligere analyser af KU's processer.

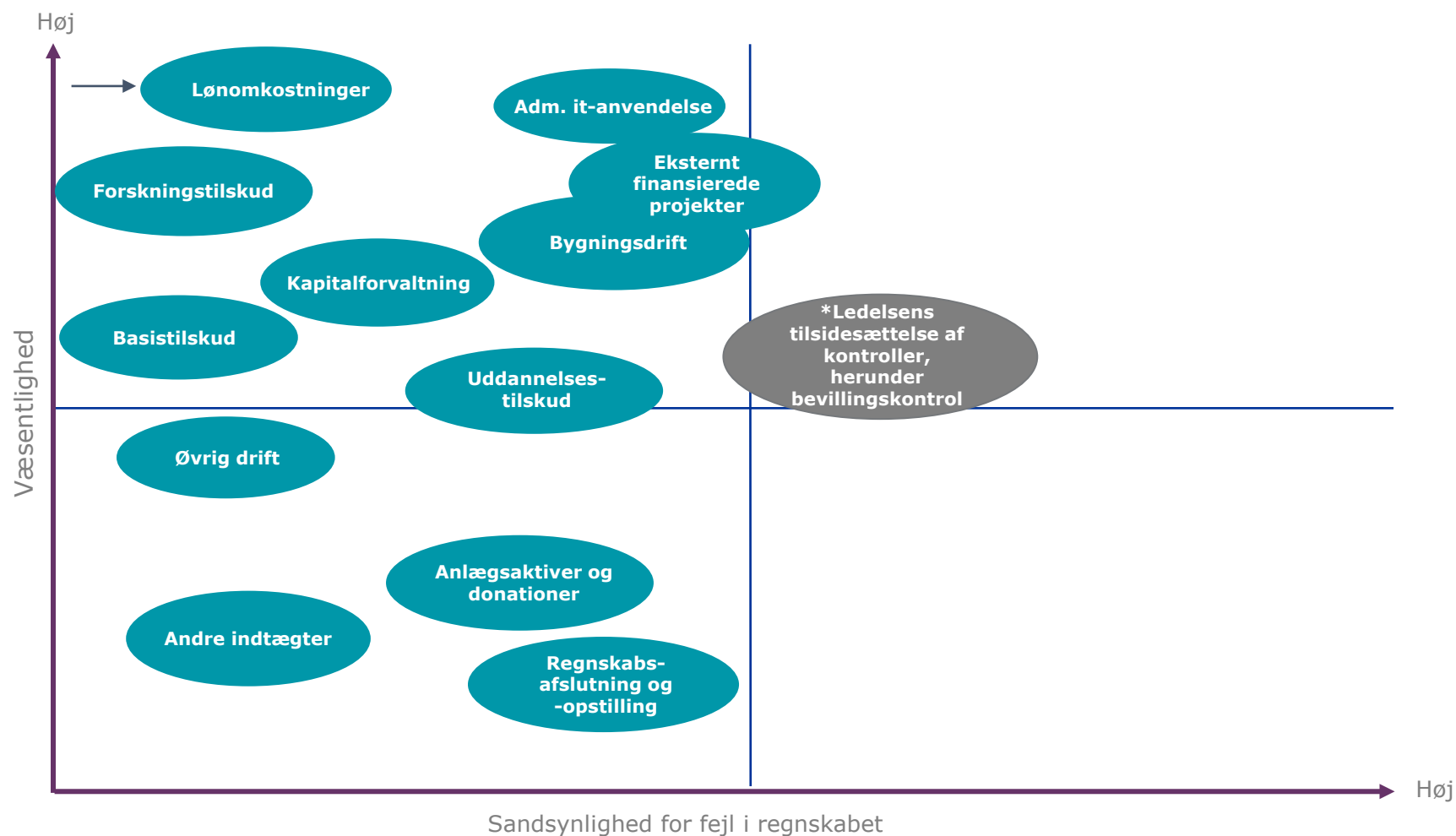
Vores vurdering af økonomistyringen fortsat

Vi er enige i KU's fokus øge den decentrale kritiske stillingtagen til budget og forventninger for derigennem at nedbringe budgetafvigelse og sikre at de planlagte aktiviteter gennemføres, som budgetteret eller giver anledning til revurdering af forventningerne.

I forbindelse med Ø2 er resultat forventningerne justeret til et forventet underskud på 75 mio.kr. Heri er indeholdt et forventet tab på 200 mio.kr. fra investeret overskudslikviditet.

4. Finansiell risikovurdering og fokusområder

Oversigten er udtryk for en prioritering af revisionsindsatsen og ikke, at der er konstateret fejl



* Ledelsens tilsidesættelse af kontroller (foruddefineret risiko i internationale revisionsstandarder)

Der er risiko for, at ledelsen ved brug af sin autoritet kan tilsidesætte det interne kontrolmiljø, eksempelvis gennem manuelle posteringer med henblik på at begå besvigelser. Risikoen er forud-defineret og indplaceret i risikobilledet ud fra den risikovurdering, der fremgår af revisionsstandarder.

Interne kontroller

Interne kontroller og overvågning af interne kontroller har stigende fokus fra Økonomistyrelsen og øvrige tilsynsmyndigheder.

Risikovurdering vedrørende god offentlig forvaltning og lovmedholdelighed, er foretaget på næste side, da disse ikke specifikt retter sig mod revisionen af årsrapportens korrekthed. Formålet med disse områder, er mere målrettet de interne kontroller til blandt andet at sikre sparsommelighed, produktivitet, god økonomistyring og at bevillinger anvendes i henhold til lovgivningen og de formål de er tildelt.

Ændringer siden revisionsprotokollat af 28. marts 2022 indikeres og forklares med nedenstående:

- Som følge af udfordringer med implementeringen af KUPA og datakvalitet er der øget sandsynlighed for fejl på lønomkostningerne

5. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater

Vi har som led i vores revision fulgt op på revisionsbemærkninger fra den årsrevision, der er omtalt i revisionsprotokollat af 28. marts 2022

Observationer fra tidligere	Status 2022
<p>4.1 Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter (28. marts 2021, punkt 6.4)</p> <p>Vi har i 2021 afgivet 37 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 21 projekter er der i alt 35 fremhævelser eller bemærkninger. For de 18 projekter er fejlene relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.). Derudover er der bemærkninger vedrørende overholdelse af forskellige administrative krav, som er stillet af en bevillingsgiver, der kunne være imødegået ved at have tilrettelagt projektadministrationen, så den imødekommer de stillede krav. Endvidere er der 5 projekter, hvor der er konstateret ikke støtteberettigede omkostninger.</p> <p>Punktet holdes på baggrund ovenstående åbnet.</p>	<p>Vi har i 2022 frem til 30.09. afgivet 41 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 28 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 28 projekter er der i alt 50 exceptions eller revisionsbemærkninger.</p> <p>For de 28 projekter er fejlene blandt andet relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.).</p> <p>Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan styrke processerne omkring den formelle administrative projektstyring, og anbefaler at området tages med i overvejelserne om fremtidig organisering. I lyset af det store antal bemærkninger til de konkrete projektrevisioner, har Deloitte og KU i samarbejde udvalgt underemnet <i>Håndtering af eksternt finansierede projekter</i> til plantemaet Aktivitets- og ressourcestyring. Formålet med underemnet er at identificere eventuelle svagheder og forbedringspunkter i den måde, som KU håndterer eksternt finansierede projekter. Vi vil konkludere på området i forbindelse med den endelige rapportering for 2022.</p> <p>Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgå i dialog med bevillingsgiver på et tidligere tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer.</p> <p>KU har oplyst, at de på baggrund af analyse udarbejdet af BCG har igangsat vurderinger af KU's organisering, som kan have betydning på projektområdet. Vi vurderer, at KU har iværksat initiativer til at forbedre projektområdet og imødegå vores observation samt anbefalinger.</p> <p>Vi vil følge op på området i forbindelse med statusrevision 2022.</p>

6.1 Løn og gager

Rigsrevisionen har ansvaret for revisionen af Statens Lønssystem SLS. Rigsrevisionens revisionsrapport om statens lønssystem bekræfter blandt andet, at lønbehandlingen i SLS sikrer korrekt lønudbetaling. Vi har derfor fokuseret vores revision mod universitetets grundlag for indberetninger til SLS, men har ikke efterregnet lønsedler genereret af SLS.

Vi har foretaget vores revision ved stikprøvevis test af kontroller og interview med ansvarlige for løn og gager, som universitetet har udbetalt til og med august 2022.

Vi har ved vores revision gennemgået udvalgte forretningsgange og kontroller på området samt foretaget stikprøvevis kontrol af enkeltsager. Den udførte revision har i hovedpunkter omfattet følgende processer:

Område	Risiko	Udført revision	Bemærkninger fra den udførte revision
Inddata	Risiko for udbetaling af ikke-godkendte transaktioner.	Vi har gennemgået forretningsgangen for inddatakontrol i forhold til godkendelse i SLS samt af timesedler.	Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.
Uddatakontrol	Risiko for udbetaling af forkert beløb som følge af fejlindtastning.	Vi har gennemgået forretningsgangen for gennemgang af fejl- og advisilister. De i SLS dannede fejl- og advisilister gennemgås af KU ved hver lønkørsel.	Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

6.1 Løn og gager (fortsat)

Område	Risiko	Udført revision	Bemærkninger fra den udførte revision
Nyansatte	Risiko for forkert indplacering af medarbejder.	Vi har gennemgået forretningsgangen for ansættelse af nyt personale og stikprøvevis kontrolleret lønnen til kontrakt, indplacering og indgåede aftaler om evt. særlige tillæg.	Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.
Ledelse / højtlønnede ansatte	Risiko for udbetaling af forkerte beløb til personer i ledelse samt højtlønnede personale.	Vi har stikprøvevis kontrolleret lønnen til kontrakt, indplacering og indgåede aftaler om evt. særlige tillæg for personer, som er i ledelsen og/eller er højtlønnede ansatte.	Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.
Engangsvederlag	Risiko for manglende overholdelse af regelsæt omkring engangsvederlag, resultatløn og funktionstillæg.	Vi har stikprøvevis udvalgt posteringer inden for de nævnte kategorier. Stikprøverne er bl.a. udvalgt ud fra kriterier som størrelse. Vi har indhentet dokumentation for foretagne udbetalinger og sammenholdt dette med gældende regelsæt.	Vores gennemgang har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger. Ved den udførte revision har vi noteret en anbefaling omkring engangsvederlag. En af vores stikprøver viser, at resultatløn er udbetalt som engangsvederlag, og vi anbefaler KU at styrke kvalitetskontrollen herfor. Disse anbefalinger er kommunikeret særskilt til HR.

7. Andre forhold

Vi skal i forbindelse med vores forpligtelser efter de internationale revisionsstandarder redegøre for arten af andre leverede rådgivnings- og erklæringsydelser.

Vi bekræfter, at Deloitte er uafhængige af KU, og vi vil bekræfte dette igen i vores revisionsprotokollat til årsregnskabet.

Vi bekræfter, at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

For så vidt angår revisorlovens bestemmelser om revisionens formål, omfang og ansvar, henviser vi til bilag 3 om beskrivelse af revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem bestyrelse, rektorat og revisor.

Rådgivnings- og assistanceopgaver

Vi har siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 28. marts 2022 leveret følgende ydelser til KU:

Erklæringsopgaver i tilknytning til revisionsopgaven:

- Øvrige revisionsopgaver, herunder påtegning af diverse projektregnskaber og indberetninger
- Erklæringen om amerikanske studielån på KU (FFELP)
- Erklæringen om forbrug af midler udbetalt til ekstraordinært udstyrsløft i praktikcentre

Andre opgaver

- Assistance vedrørende tilrettelæggelse af KU's kommende udbud af kapitalforvaltning
- Assistance til SUND: økonomiske konsekvens beregninger afledt af regionalisering af uddannelser
- Assistance vedrørende diverse moms- og skattemæssige forhold
- Assistance vedrørende diverse regnskabsmæssige forhold
- I samarbejde med Danske Universiteter Analyse af faktiske omkostninger ved eksternt finansierede forskningsprojekter

Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

For så vidt angår revisorlovens bestemmelser om revisionens formål, omfang og ansvar, henviser vi til standardvilkår og betingelser om revisionens formål, omfang og udførelse samt ansvarsfordeling i bilag 3

Vi skal henviser hertil, ligesom vi anbefaler, at eventuelle nye bestyrelsesmedlemmer får udleveret kopi af bilag 3.

Med hensyn til beskrivelsen af ansvarsfordeling og samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte henvises til bilag 2.

Bilag 1 - Plan for forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

Rotationsplan

Revisionen af de pligtige plantemaer i henhold til SOR gennemføres efter en rotationsplan, således at de pligtige områder er dækket over aftaleperioden.

I forhold til rotationsplanen er følgende lovpligtige plantemaer udvalgt:

Forvaltningsrevision

- Aktivitets- og resourcestyring, herunder projektadministration og styring af de eksternt finansierede projekter
- Mål- og resultatstyring

Juridisk-kritisk revision:

- Gennemførelse af indkøb
- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Indtægtsdækket virksomhed

Revisionen af de lovpligtige områder foretages i henhold til de SOR-standarder version 2.0, som er offentliggjort i 2021.

Relevante plantemaer	Finansiel værdi (væsentlighed)	Risiko for forvaltningsmangel/ regelbrud	Begrundelse	Tidspunkt for gennemgang		
				Tidligere år	2022	2023
Aktivitets- og resourcestyring	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU skal sikre, at aktiviteter og ressourcer tilpasses de faktiske behov, herunder at det løbende tilstræbes at tilpasse omkostningerne til det aktuelle aktivitetsniveau.	2021 2020 2019 2018	X	X
Udvalgt underemne: Håndtering af eksternt finansierede projekter	● ● ○	● ● ●	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU har mange projekter, der finansieres af eksterne parter, hvor der stilles betingelser til projektet for at modtage finansieringen. Der vil være fokus på håndtering af projekter fra vugge til grav samt fokus på, at KU har udarbejdet tilstrækkelige og betryggende forretningsgange på området.		(X)	
Udvalgt underemne: Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter	● ● ○	● ● ●	Plantemaet vurderes væsentligt i de år, hvor KU gennemfører væsentlige investeringsprojekter. Der vil være fokus på budgetudarbejdelsen og -opfølgningen, samt at det leverede produkt stemmer til kravspecifikation.	2019		
Mål- og resultatstyring	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU skal sikre, at der er fastsat mål for uddannelseskvaliteten og opfølgning på de opnåede resultater på mål af høj væsentlighed.	2021 2020 2019 2018	X	X
Styring af offentlige indkøb	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU er forpligtet til at sikre, at indkøb sker i henhold til fastlagte indkøbspolitikker og strategier, og at der følges op på målsætninger for indkøbere, og at udbudsloven samt andre relevante statslige regelsæt overholdes, i det omfang de er relevante for KU.	2018* 2021		X
Gennemførelse af indkøb	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet relateret til gennemførelse af indkøb vurderes væsentlig henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2019	X	
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet relateret til løn- og ansættelsesmæssige dispositioner vurderes væsentlig henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2020 2019 2018	X	X
Gennemførelse af salg (intægtsdækket virksomhed)	● ○ ○	● ● ○	Plantemaet vurderes mindre væsentligt, da omfanget er lavt set i forhold til KU's samlede aktiviteter. Temaet udvælges dog grundet krav fra styrelsen.	2020 2019 2018	X	X

(x): Gennemgang af de overordnede processer

(*): Opfølgning fra tidligere års revisionsbemærkninger

Bilag 2 - Samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte



Rigsrevisionen og ministeriet har med hjemmel i rigsrevisorlovens § 9 stk. 1, indgået aftale om interne revisioner ved universiteterne (efterfølgende benævnt institutionsrevisor).

Vores arbejde som institutionsrevisorer tilrettelægges og udføres i henhold til internationale revisionsstandarder, § 9-aftalen, herunder standarder for offentlig revision. Arbejdet tilrettelægges med henblik på, at vi kan afgive en revisionspåtegning.

§ 9-aftalen har til formål at sikre, at Rigsrevisionen kan anvende institutionsrevisors revision af oplysninger med betydning for statsregnskabet. Aftalen giver endvidere Rigsrevisionen mulighed for at fastsætte krav til institutionsrevisor med hensyn til de områder, som institutionsrevisor erklærer sig om. Kravene fremgår af §9-aftalen fra september 2019.

Institutionsrevisors ansvar

Revisionen har ansvaret for at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet er uden væsentlig fejlinformation. For så vidt angår forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision, er det vores formål at opnå høj grad af sikkerhed for, at de i regnskabsåret udvalgte områder er uden væsentlige regelbrud eller manglende understøttelse af skyldige økonomiske hensyn.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision udført i henhold til internationale revisionsstandarder og standarder for offentlig revision altid vil afdække væsentlig fejlinformation, såfremt dette skulle opstå.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde et årsregnskab, der giver et retvisende billede af KU's aktiviteter i overensstemmelse med gældende love og regler, herunder regler om statens regnskabsvæsen.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har desuden ansvaret for at forvalte KU's midler i overensstemmelse med principper for god offentlig økonomistyring og forvaltning samt, jf. universitetsloven, at sikre, at der ikke træffes dispositioner, som bringer KU's videreførelse i fare.

Rigsrevisionens ansvar

Rigsrevisionen har ansvaret for den samlede revision i henhold til rigsrevisorloven.

Rigsrevisionen har adgang til at foretage gennemgang af institutionsrevisors revisionsdokumentation med henblik på at foretage en vurdering af institutionsrevisors varetagelse af opgaveløsningen.

Løbende samarbejde

Opgaveløsningen koordineres ved løbende møder mellem KU og Deloitte i henhold til den aftalte årsplan.

Resultatet af den udførte revision rapporteres i revisionsprotokollater og management letters.

Rigsrevisionen modtager kopi af underskrevet årsrapport og protokollater til deres gennemgang og dokumentation.

Bilag 3 - Revisionens formål og omfang

Det er revisionens formål at styrke årsregnskabet's troværdighed.

Vores revision vil blive planlagt og udført på grundlag af en systematisk risikovurdering, og revisionen sigter ikke mod at opdage eller rette uvæsentlige fejl, som ikke medfører en ændret helhedsvurdering af årsregnskabet.

Det er revisionens formål at styrke årsregnskabet's troværdighed. Vi vil undersøge, om årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder, herunder statens regnskabsregler.

Revisionen vil i overensstemmelse med gældende revisionsstandarder blive planlagt og udført på grundlag af en systematisk risikovurdering, således at hovedvægten lægges på de poster i årsregnskabet, de dele af universitetets regnskabs- og rapporteringssystemer samt øvrige forretningsgange, hvor risikoen for væsentlige fejl er størst. Revisionen sigter således ikke mod at opdage eller rette uvæsentlige fejl, som ikke medfører en ændret helhedsvurdering af årsregnskabet.

Som grundlag for vores risikovurdering vil vi indhente informationer om bl.a. følgende forhold vedrørende universitetet:

- Branche, relevant lovgivning og andre eksterne forhold
- Aktiviteter og anvendt regnskabspraksis
- Mål, strategier og tilhørende forretningsrisici
- Forretningsgange og universitetets interne kontrolsystem.

Som led i vores revisionsplanlægning skal vi gennemgå universitetets overordnede interne kontrolsystem og specifikke kontroller, herunder kontroller i regnskabsprocessen, for at kunne foretage en målrettet risikovurdering.

Hvis vi ved vores risikovurdering når frem til, at eventuelle mangler eller svagheder i de generelle it-kontroller vil kunne medføre væsentlige fejl eller mangler i årsregnskabet, vil vi tillige gennemgå de af universitetets generelle it-kontroller, der har betydning for regnskabsaflæggelsen.

Revisionens formål og omfang

Revisionen omfatter en vurdering og stillingtagen til den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn.

Under revisionen vil vi med den fornødne professionelle skepsis have opmærksomheden henledt på forhold, der kan tyde på besvigelser og andre uregelmæssigheder.

Revisionen omfatter ikke en gennemgang af samtlige bilag og transaktioner, men udføres ved, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet's rigtighed. I forbindelse hermed vil vi teste de interne kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet.

Revisionen omfatter også en vurdering og stillingtagen til den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn.

Væsentlige fejl i årsregnskabet kan skyldes både utilsigtede og tilsigtede handlinger eller undladelser. Muligheden for at hindre væsentlige fejl, herunder besvigelser og uregelmæssigheder, beror først og fremmest på, om der ved tilrettelæggelsen af registreringssystemer og forretningsgange sikres en betryggende intern kontrol.

Under revisionen vil vi med den fornødne professionelle skepsis have opmærksomheden henledt på forhold, der kan tyde på besvigelser og andre uregelmæssigheder. Vi vil i forbindelse med planlægningen af revisionen indhente

- direktionens vurdering af risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlige fejl som følge af besvigelser
- direktionens vurdering af de regnskabs- og kontrolsystemer, den har indført for at imødegå sådanne risici
- direktionens kendskab til eventuelle konstaterede eller igangværende undersøgelser om besvigelser.

Vi skal herudover spørge universitetets bestyrelse om, hvordan den øver tilsyn med de aktiviteter og procedurer, direktionen har iværksat for at identificere og reagere på risikoen for besvigelser i universitetet, og de interne kontroller, direktionen har implementeret for at forebygge disse risici.

Revisionens formål og omfang

Fejl i årsregnskabet, der er en følge af besvigelser og uregelmæssigheder, vil ikke nødvendigvis blive opdaget under revisionen, da fejl af denne karakter sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult.

Vi skal derudover spørge bestyrelsen, om den har kendskab til konstaterede, formodede eller påståede besvigelser, der påvirker universitetet.

Under udførelsen af revisionen skal vi foretage specifikke revisionshandlinger, der er rettet imod ledelsens mulighed for at tilsidesætte etablerede interne kontroller.

Herudover skal vi kontrollere, at årsregnskabet er afstemt til den underliggende bogføring, ligesom vi skal gennemgå væsentlige poster og reguleringer, der er foretaget som led i udarbejdelsen af årsregnskabet.

Fejl i årsregnskabet, der er en følge af besvigelser og uregelmæssigheder, vil ikke nødvendigvis blive opdaget under revisionen, da fejl af denne karakter sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult. Hvis vi konstaterer forhold, der giver formodning herom, vil vi efter nærmere aftale med universitetets ledelse foretage yderligere undersøgelser for at få af- eller bekræftet formodningens rigtighed.

Vi har ifølge lovgivningen pligt til at underrette hvert medlem af ledelsen, hvis vi under revisionen bliver bekendt med, at et eller flere medlemmer af ledelsen begår eller har begået økonomiske forbrydelser, herunder hvidvaskning af penge i tilknytning til udførelsen af deres hverv for universitetet. Denne underretning skal ske, hvis vi har en begrundet formodning om, at forbrydelsen vedrører betydelige beløb eller i øvrigt er af grov karakter, ligesom underretningen indføres i revisionsprotokollatet. Har ledelsen ikke senest 14 dage herefter dokumenteret, at der er taget de fornødne skridt til at standse forbrydelsen, er det vores pligt straks at underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Revisionens udførelse

Revisionen er ikke afsluttet, før ledelsen har taget endelig stilling til årsrapporten, og vi har forsynet årsregnskabet med revisionspåtegning.

Omfanget af vores arbejde fastlægges ud fra vores samlede vurdering af væsentlighed og risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet.

Vi vil udføre revisionen i årets løb og i forbindelse med årsafslutningen. Revisionen er ikke afsluttet, før ledelsen har taget endelig stilling til årsrapporten, og vi har forsynet årsregnskabet med revisionspåtegning.

Omfanget af vores arbejde fastlægges ud fra vores samlede vurdering af væsentlighed og risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet.

Ved revisionen af årsregnskabet vil vi overbevise os om, at aktiverne er til stede, at de tilhører universitetet, og at de er indregnet og målt forsvarligt. Vi vil endvidere overbevise os om, at de gældsforpligtelser og øvrige forpligtelser, herunder eventualforpligtelser mv., der påhviler universitetet, er indregnet og målt forsvarligt. Desuden vil vi påse, at regnskabsposterne er periodiseret og korrekt præsenteret i årsregnskabet.

Revisionens udførelse

Vi tager som led i revisionen stilling til ledelsens vurdering i forhold til, at årsregnskabet sædvanligvis aflægges med fortsat drift for øje.

Hvis vi under vores revision konstaterer fejl i årsregnskabet, skal vi meddele universitetets ledelse disse.

Vi vil foretage en helhedsvurdering af årsregnskabet, herunder om oplysningerne i noterne giver tilstrækkelig supplerende information til, at universitetets økonomiske udvikling kan bedømmes på grundlag af årsregnskabet.

Vi vil undersøge, om alle væsentlige begivenheder indtil datoen for revisionspåtegningen er korrekt medtaget i årsregnskabet.

Med baggrund i ledelsens vurdering aflægges årsregnskabet sædvanligvis med fortsat drift for øje. Ledelsens vurdering kræver stillingtagen til alle tilgængelige oplysninger om universitetets udvikling, herunder især forventet likviditetsudvikling. Vi tager som led i revisionen stilling til ledelsens vurdering.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet vil vi i overensstemmelse med god revisionsetik bede universitetets daglige ledelse om at bekræfte en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder. Dette kan omfatte oplysninger om eventualforpligtelser i form af pantsætninger, garantistillelser, retssager og besvigelser, transaktioner med nærtstående parter, miljøforhold, begivenheder efter balancedagen samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed.

Når vi som led i vores revision baserer denne på information udarbejdet af universitetet, skal vi udføre revisionshandlinger for at fastslå, om den modtagne information er nøjagtig og fuldstændig.

Hvis vi under vores revision konstaterer fejl i årsregnskabet, skal vi meddele universitetets ledelse disse, ligesom vi skal bede ledelsen om at korrigere de fundne fejl. Universitetets daglige ledelse skal udtale sig om, hvorvidt eventuelle ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet, som er konstateret under revisionen, enkeltvis og sammenlagt vurderes at være uvæsentlige for årsregnskabet som helhed.

Vi vil foretage en helhedsvurdering af årsregnskabet, herunder om oplysningerne i noterne giver tilstrækkelig supplerende information til, at universitetets økonomiske udvikling kan bedømmes på grundlag af årsregnskabet.

Som foreskrevet i lovgivningen vil vi undersøge, om lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale er overholdt. Vi vil derudover kontrollere overholdelsen af de pligter, som er pålagt bestyrelsen med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser, protokoller mv.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vores revision omfatter ikke ledelsesberetningen. Vi gennemlæser imidlertid ledelsesberetningen for at påse, at informationerne er i overensstemmelse med de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision.

Vores revision omfatter ikke ledelsesberetningen inkl. målrapportering og strategisk rammekontrakt. Lov om statens regnskabsvæsen kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som ifølge statens regnskabsregler skal indgå i ledelsesberetningen.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Vores revision omfatter juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Revisionen foretages med høj grad af sikkerhed for, at de udvalgte plantemaer er i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision.

Standarderne for offentlig revision kræver, at vi i revision efterprøver med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere kræver standarderne for offentlig revision, at der under forvaltningsrevision vurderes med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Såfremt der på grundlag af det udførte arbejde konkluderes, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal der rapporteres herom i revisionspåtegningen såvel som i revisionsprotokollen.

Revisors rapportering

Som afslutning på revisionen vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning.

Vi vil afgive et revisionsprotokollat til årsrapporten, hvori vi i hovedtræk vil redegøre for væsentlige regnskabs- og revisionsmæssige forhold og konklusionerne herpå.

Er der tale om væsentlige mangler i universitetets regnskabs- og registreringssystemer, universitetets interne kontroller eller i øvrige forretningsgange mv., vil forholdet blive indført i revisionsprotokollatet.

Som afslutning på revisionen vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning. Når der er tale om en revisionspåtegning uden forbehold eller fremhævelser, er denne udtryk for,

- at årsregnskabet er aflagt og revideret i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder
- at årsregnskabet giver et retvisende billede af universitetets aktiver og passiver, pengestrømme, finansielle stilling og resultatet af universitetets aktiviteter.

Revisionspåtegningen vil derudover indeholde vores udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Endvidere vil revisionspåtegningen indeholde vores udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

I tilslutning til revisionens afslutning vil vi afgive et revisionsprotokollat til årsrapporten, hvori vi i hovedtræk vil redegøre for væsentlige regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt udførte revisionsarbejder og konklusionerne herpå. Vi vil i dette revisionsprotokollat også informere bestyrelsen om eventuelle ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet, som direktionen har vurderet som uvæsentlige for årsregnskabet som helhed. Hvis vi i forbindelse med revisionen af årsregnskabet har fået forelagt interne specifikationer, rapporter e.l., som efter vores opfattelse er nødvendige for ledelsens stillingtagen til årsregnskabet, vil vi gøre opmærksom herpå i protokollatet.

Herudover vil vi i årets løb afgive revisionsprotokollater, når vi har udført revisionsarbejder, der kan danne grundlag for selvstændige konklusioner, eller når vi i øvrigt anser det for påkrævet.

Hvis vi i forbindelse med revisionen konstaterer svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder i universitetets regnskabs- og registreringssystemer, universitetets interne kontroller eller i øvrige forretningsgange mv., vil dette blive meddelt universitetets daglige ledelse med vores forslag til afhjælpning heraf. Er der tale om væsentlige mangler, eller finder vi det i øvrigt påkrævet, vil forholdet også blive indført i revisionsprotokollatet. Vi skal for en ordens skyld bemærke, at revisionen af årsregnskabet ikke er tilrettelagt med henblik på at afdække samtlige svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder, der måtte forekomme i universitetets regnskabs- og registreringssystemer mv.

Revisors rapportering

Bliver vi bekendt med forhold, der giver begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar, skal vi give supplerende oplysninger herom i revisionspåtegningen.

Vi er som revisorer underlagt tavshedspligt, og dette indebærer, at vi ikke må videregive fortrolige oplysninger, som vi får kendskab til i forbindelse med revisionen.

Medmindre anden aftale foreligger, kommunikerer vi elektronisk med universitetet, når dette er hensigtsmæssigt.

Bliver vi under revisionen bekendt med forhold, der giver begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar, skal vi ifølge lovgivningen give supplerende oplysninger herom i revisionspåtegningen. Der skal altid gives oplysninger om overtrædelse af

- straffelovens kapitel 28 samt skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen
- den for universitetet fastsatte lov om statens regnskabsvæsen, universitetsloven og tilskuds- og revisionsbekendtgørelse.
- lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Hvis vi under revisionen konstaterer, at bestyrelsen ikke overholder sin forpligtelse til at oprette og føre bøger, fortegnelser, protokoller mv., er vi pålagt at udfærdige en særskilt erklæring, der vedlægges årsrapporten til fremlæggelse på den ordinære generalforsamling.

Vi er som revisorer underlagt tavshedspligt, og dette indebærer, at vi ikke må videregive fortrolige oplysninger, som vi får kendskab til i forbindelse med revisionen. Denne tavshedspligt omfatter dog ikke oplysninger, som kræves efter gældende lov, domstols- eller voldgiftsavgørelse eller af tilsynsmyndigheder, eller hvor det med rette anses for nødvendigt for at kunne beskytte egne lovlige interesser.

Revisors uafhængighed er én af de grundlæggende forudsætninger for en troværdig erklæring og derfor genstand for en detaljeret regulering. Vi har etableret en række procedurer i forbindelse med accept og styring af vores erklæringsopgaver, som skal sikre vores uafhængighed. I det tilfælde at vi overtræder uafhængighedsreglerne under vores opgaveløsning, er vi forpligtet til at drøfte konsekvenser heraf med universitetets ledelse, herunder redegøre for årsagen til overtrædelsen og iværksatte tiltag, som skal hindre fremtidige overtrædelser. Resultatet af disse drøftelser vil fremgå af vores protokollat.

Medmindre anden aftale foreligger, kommunikerer vi elektronisk med universitetet, når dette er hensigtsmæssigt. Kommunikation via internettet indebærer risiko for, at fortrolig information læses af andre end dem, informationen er tiltænkt. Vi påtager os derfor intet ansvar for skader, der måtte opstå som følge af anvendelsen af kommunikation via internettet, ligesom vi ikke vil gøre tilsvarende ansvar gældende over for universitetet.

Ansvarsfordeling

Bestyrelse og direktion har ansvar for, at det gennem hensigtsmæssige forretningsgange samt registrerings- og kontrolsystemer sikres, at tilsigtede og utilsigtede fejl så vidt muligt forebygges samt opdages og korrigeres.

Bestyrelse og direktion har ansvar for, at der hvert år udarbejdes en årsrapport.

Bestyrelsen skal underskrive fremlagte revisionsprotokollater som bekræftelse på, at hvert bestyrelsesmedlem har gennemlæst protokollatet.

Revisionen bygger ifølge lovgivningen på følgende fordeling af ansvar for årsrapporten mellem universitetets ledelse og revisor:

Ledelsens ansvar

Det er direktionens ansvar, at universitetets bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde bl.a. ved at etablere et pålideligt internt kontrolsystem.

Det er bestyrelsens ansvar, at universitetets bogføring og formueforvaltning kontrolleres på en tilfredsstillende måde, og at det nødvendige grundlag for revision er til stede.

Bestyrelse og direktion har ansvar for, at det gennem hensigtsmæssige forretningsgange samt registrerings- og kontrolsystemer sikres, at tilsigtede og utilsigtede fejl så vidt muligt forebygges samt opdages og korrigeres. Ledelsen skal ifølge bogføringsloven udarbejde en efter universitetets art og størrelse afpasset beskrivelse af disse forretningsgange og registreringssystemer.

Bestyrelse og direktion har endvidere ansvar for, at der hvert år udarbejdes en årsrapport, der opfylder lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder. Det er også universitetsledelsens ansvar, at revisor har adgang til samtlige de oplysninger, som revisor anser for nødvendige til løsning af revisionsopgaven.

Bestyrelsen skal underskrive fremlagte revisionsprotokollater som bekræftelse på, at hvert bestyrelsesmedlem har gennemlæst protokollatet og er bekendt med indholdet.

Ansvarsfordeling

Som revisorer er det vores ansvar at kontrollere, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlige fejl, og at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Som revisorer er det ikke vores opgave at udføre revision for at udøve kritik af universitetets forretningsmæssige dispositioner.

Revisionen bygger ifølge lovgivningen på følgende fordeling af ansvar for årsrapporten mellem universitetets ledelse og revisor:

Revisors ansvar

Det er revisors ansvar at kontrollere, at det udarbejdede årsregnskab opfylder lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder, og herunder at vurdere den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen afgivne oplysninger og udøvede regnskabsmæssige skøn. Det er også vores ansvar at kontrollere, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlige fejl, og at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Ifølge revisorloven er revisor offentlighedens tillidsrepræsentant i forbindelse med afgivelse af erklæringer, der kræves ifølge lovgivningen eller ikke udelukkende er bestemt til hvergivers eget brug. Dette indebærer, at vi i forbindelse med erklæringsafgivelsen også skal varetage hensynet til andre regnskabsbrugere end universitetets bestyrelse.

Det er ikke vores opgave at udføre revision for at udøve kritik af universitetets forretningsmæssige dispositioner.

Yder vi efter aftale med universitetets ledelse rådgivning og assistance - eksempelvis i forbindelse med udarbejdelse af indberetninger - har vi som rådgivere et selvstændigt ansvar herfor.

Ansvarsfordeling, forvaltning og forvaltningsrevision

Bestyrelsen har ansvaret for, at foretagne dispositioner er foretaget under hensyntagen til skyldige økonomiske hensyn.

Bestyrelsen er ansvarlig for, at der etableres processer og retningslinjer, der understøtter en god forvaltning.

Revisionen bygger ifølge lovgivningen og standarderne for offentlig revision på følgende fordeling af ansvar for årsrapporten mellem KU's ledelse og revisor i forhold til den offentlige revision:

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af universitetet, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Ledelsen har ansvaret for, at der etableres retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midler og ved udøvelsen af aktiviteter, og at rapporteringen om mål og resultater er retvisende og dækkende.

Det er ledelsens ansvar at sikre, at der foreligger mål, strategier og handlingsplaner for universitetet. Inden for de overordnede målsætninger identificerer og definerer ledelsen resultatmål for alle universitetets væsentlige aktiviteter.

Det er ledelsens ansvar at tilrettelægge økonomistyringen på en måde, der er hensigtsmæssig efter universitetets forhold. Dette omfatter også ansvar for en tilrettelæggelse af forvaltningen, økonomistyringen og regnskabsførelsen på en sådan måde, at universitetet kan dokumentere, at midler er anvendt i overensstemmelse med forudsætningerne, at der sker en løbende overvågning og evaluering af økonomistyringen og de definerede resultatmål, samt at de tilsigtede resultater opnås.

Revisors dokumentationsmateriale

Arbejdspapirer og anden dokumentation tilhører alene Deloitte.

Arbejdspapirer og anden dokumentation, herunder både elektroniske og fysiske arbejdspapirer, der tilvejebringes som led i revisionen, tilhører alene Deloitte. Efter gældende praksis kan sådan dokumentation makuleres eller slettes efter 10 år, medmindre vi anser dokumentationen for fortsat at være af betydning for revisionen.

Findes det hensigtsmæssigt at udlevere materiale eller filer til universitetet, sker dette, under forudsætning af at universitetet alene anvender materialet til eget brug og ikke videregiver dette til tredjemand.

Vi påtager os intet ansvar for universitetets eventuelle egen anvendelse af det udleverede materiale, medmindre der indgås særskilt skriftlig aftale om vores assistance med bearbejdning af materialet og vores ansvar i forbindelse hermed.

Kvalitetssikring af den udførte revision

Vi er underlagt regler om kvalitetskontrol, der udføres af et Revisortilsyn, som er nedsat af Erhvervsstyrelsen.

Vores arbejdsdokumentation kan stikprøvevis blive udvalgt til kvalitetskontrol.

Ifølge revisorloven er vi underlagt regler om kvalitetskontrol, der udføres af et Revisortilsyn, som er nedsat af Erhvervsstyrelsen. Revisortilsynet udpeger de personer, der forestår kvalitetskontrollen.

Dette medfører, at vores arbejdsdokumentation, stikprøvevis kan blive udvalgt til kvalitetskontrol.

Medlemmer af Revisortilsynet og de personer, der forestår kvalitetskontrollen, er underlagt tavshedspligt.

Grundlag for revisionen

Universitetet foretager gennemgang af drifts- og balancekonti for korrekt kontering og periodisering.

Universitetet udarbejder årsrapporten i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

Vi vil forud for årsafslutningen sende en særskilt arbejdsplan med en oversigt over de afstemninger og analyser mv., som vi har brug for i forbindelse med revisionen.

Som grundlag for revisionen foretager universitetet gennemgang af drifts- og balancekonti for korrekt kontering og periodisering samt udarbejder afstemninger, specifikationer, opgørelser og analyser mv.

Universitetet udarbejder derudover årsrapporten i overensstemmelse med statens regnskabsvæsen, retningslinjerne i finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning, universitetsloven og tilskuds- og revisionsbekendtgørelsen.

I tilknytning hertil udarbejder universitetet dokumentation for årsafslutningen, der indeholder råbalance med efterposter og afstemninger mv. Disse skal være gennemgået og godkendt af den ansvarlige for regnskabsafslutningen, før dokumentationen stilles til Deloitte's disposition. Vi vil forud for årsafslutningen sende en særskilt arbejdsplan med en oversigt over de afstemninger og analyser mv., som vi har brug for i forbindelse med revisionen.

Får vi ved planlægningen eller gennemførelsen af revisionen behov for yderligere analyser eller afstemninger, vil vi også bede universitetets medarbejdere om at være behjælpelig med at udarbejde dette dokumentationsmateriale.

Vi vil i forbindelse med årsafslutningen i samråd med universitetet aftale den tidsmæssige placering af vores revision.

Universitetets offentliggørelse af årsrapport mv.

Hvis universitetets årsrapport ønskes offentliggjort i uddrag, skal vi anbefale, at dette drøftes med os.

Universitetet er forpligtet til at indhente vores forhåndsgodkendelse, før dokumenter, hvori vores firmanavn er indeholdt, offentliggøres.

Hvis universitetets årsrapport mv. ønskes offentliggjort i uddrag eller i en form, som afviger fra den, som vi har forsynet med revisionspåtegning, skal vi anbefale, at dette drøftes med os, idet årsregnskabsloven indeholder særlige regler herom. Dette skal dog altid ske ved offentliggørelse af årsrapporten på universitetets hjemmeside i en form, der er anderledes end det dokument, som vi har forsynet med revisionspåtegning.

Universitetet er også forpligtet til at indhente vores forhåndsgodkendelse, før andre dokumenter, hvori vores firmanavn er indeholdt, offentliggøres eller udleveres til tredjemand.

Rådgivningsopgaver

Hvis der træffes særlige aftaler om at udføre detaljeret kontrol, afgive særlige erklæringer e.l., vil dette blive omtalt i revisionsprotokollen.

Vi vil vurdere, om vi opfylder uafhængighedsbestemmelserne i revisorloven.

Hvis der træffes særlige aftaler om at udføre detaljeret kontrol, afgive særlige erklæringer e.l., vil dette blive omtalt i revisionsprotokollen.

Når vi udfører rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi vurdere, om vi opfylder uafhængighedsbestemmelserne i revisorloven.

Hvis vi har aftalt med den daglige ledelse, at vi i forbindelse med årsafslutningen vil assistere virksomheden med rådgivnings- og assistanceopgaver, vil dette blive særskilt aftalt, inklusive ansvarsfordelingen, medmindre der er tale om en af følgende standardydelse, hvor Deloitte's standardbetingelser gælder, medmindre andet er eksplicit aftalt:

- Erklæringer på projektregnskaber
- Andre lovkrævede erklæringer

8. Underskriftsside

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 13. december 2022

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

København, 31. oktober 2022

Erik Lyng Skovgaard Jensen
statsautoriseret revisor

Lars Hillebrand
statsautoriseret revisor

Rektor, universitetsdirektør og bestyrelsen

13. december 2022

Henrik C. Wegener
rektor

Jesper Olesen
universitetsdirektør

Merete Eldrup
formand

Mikkel Bogh

Dorte Brix

Jesper Grodal

Jan S. Hesthaven

Anders Nørrekær Mortensen

Pia Quist

Agnete Raaschou-Nielsen

Lars Rasmussen

Anne Sofie Tranberg

Birgitte Vedersø